

ЗВІТ
про науково-практичну конференцію
для лікарів Харківського регіону
«Клінічна ендокринологія — від теорії до практики»
у рамках реалізації науково-освітнього проекту
«Український ендокринологічний практикум»
2 жовтня 2025 року

2 жовтня 2025 року ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» було проведено науково-практичну конференцію у режимі офлайн для лікарів Харківського регіону «Клінічна ендокринологія — від теорії до практики» у рамках реалізації науково-освітнього проекту «Український ендокринологічний практикум».

У роботі конференції взяли участь 86 представників Харківського регіону, а також з м. Київ.

З привітанням до учасників конференції звернулися директорка ДУ «ІПЕП НАМН», д.мед.н., проф., Заслужений діяч науки і техніки України Місюра К. В. та акад. НАМН України, д.мед.н., проф., Заслужений діяч науки і техніки України Караченцев Ю. І.

В якості доповідачів окрім провідних фахівців ДУ «ІПЕП НАМН» були співробітники ХНМУ МОЗ України (Харків); ДНП «УНПЦЕХ ТЕОіТ МОЗ України» (Київ).

Програму конференції склали 12 доповідей, у т. ч. 8 — з проблем діабетології, 2 — з питань щитовидної залози, 2 — з іншої ендокринної патології.

Конференцію відкрила доповідь д.мед.н., проф. Місюри К. В. «Новітні погляди на застосування альфа-ліпоевої кислоти у пацієнтів з ендокринною патологією» (Харків). У доповіді зроблено акцент на те, що альфа-ліпоева кислота це речовина з сильними антиоксидантними та метаболічними властивостями. Вона не лише захищає клітини від вільних радикалів та посилює дію інших антиоксидантів (вітамінів С та Е), а й бере участь у вуглеводному обміні та може сприяти зниженню ваги, покращує роботу печінки, підтримує нервову систему.

Вплив стресу на ендокринну систему під час війни було представлено д.мед.н., проф. Кравчун Н. О. (Харків). Надано інформацію щодо протидії стресовим наслідкам за допомогою вітаміну D в різних формах і дозах, потрібної Омега-3, цитрату магнію, заспокійливого комплексу. Окремо наголошено на необхідності нічного сну за допомогою нічного стрес-контролю.

Низка доповідей була присвячена цукровому діабету (ЦД), особливостям його діагностики, лікуванню та профілактиці. В доповіді к.мед.н., доц. Тихої І. А. (Харків) були представлені дані про класичний препарат — метформін, який у ХХІ столітті ви-

ходить за межі традиційної терапії діабету. Авторка наголосила, що завдяки генетиці, вивченню мікробіому, метформін стає прикладом персоналізованої фармакотерапії, а інтеграція цих знань відкриває нову еру в медицині, де лікування буде максимально індивідуалізованим.

Продовжила цю тему д.мед.н., проф. Місюра К. В. (Харків). Вона розповіла про те, що застосування метформіну може призвести до зниження ризику хвороби Альцгеймера серед населення незалежно від наявності ЦД. Це пояснюється тим, що метформін запобігає гіперінсулінемії, яка сприяє утворенню β -амілоїдних бляшок у головному мозку та виникненню хвороби Альцгеймера, зменшує як утворення кінцевих продуктів глікації, так і запалення та окислювальний стрес.

Д.мед.н., проф. Гончарова О. А. (Харків) звернула увагу слухачів на те, що за допомогою ефективного лікування ЦД 2 типу, особливо у дітей та підлітків, є раннє призначення інгібіторів натрійзалежного ко-транспортера глюкози 2 типу (ІНЗКТГ-2). Це допоможе оптимізувати глікемічний контроль, запобігти ускладненням ЦД та покращити чутливість до інсуліну.

Продовжив цю тему та звернув увагу на місце препаратів ІНЗКТГ-2 у лікуванні ЦД PhD в галузі медицини Ніколаєв Р. С. (Харків). За допомогою системи добового моніторингу глюкози CGM (Continuous Glucose Monitor) доповідач оцінив цукрознижувальну силу препаратів ІНЗКТГ-2, а саме емпагліфлазину, на прикладі двох клінічних кейсів.

Аспекти раціональної фармакотерапії ЦД 2 типу у світлі сучасних настанов міжнародних асоціацій представив д.мед.н., проф. Паньків В. І. (Київ). Особлива увага була звернута на вибір антигіперглікемічного препарату з урахуванням наявності коморбідної патології та індивідуальних особливостей пацієнта.

В доповіді д.мед.н., проф. Кравчун Н. О. (Харків) було надано найсучасніші дані стосовно екзокринної недостатності підшлункової залози на фоні ЦД. Авторка приділила увагу діагностиці, лікуванню, клінічним особливостям цього патологічного стану.

Неалкогольна жирова хвороба печінки (НАЖХП) є найпоширенішим хронічним захворюванням печінки в промислово розвинутих країнах, і його поширеність залежить від досліджуваної популяції та методу діагностики. Діагностику та лікування НАЖХП розглянула у своїй доповіді к.мед.н., доц. Смирнова В. І. (Харків).

Дослідження, присвячене вивченню зв'язку однонуклеотидного поліморфізму гена лептину (LEP) з ризиком розвитку ожиріння та ЦД 2 типу для оптимізації індивідуалізованої терапії представив слухачам від групи авторів PhD в галузі біології Мараховський І. О. (Харків). Автори виявили, що у носіїв А-алеля за вивченим поліморфізмом, які отримували метформін, виявлено виражені протизапальні та гепатопротекторні ефекти, що проявлялися зниженням рівня С-реактивного білка, інтерлейкіну-6 та покращенням біохімічних показників функції печінки.

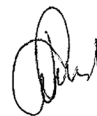
Особливості клініки та діагностики дисфункції щитовидної залози (ЩЗ) у осіб старшого віку презентувала д.мед.н., проф. Юзвенко Т. Ю. (Київ). Вона підкреслила, що згідно рекомендацій ЕТА 2025 року при підборі дозування левотироксину натрію в якості монотерапії для оптимізації лікування гіпотиреозу потрібно вважати на декілька факторів: фактична маса тіла / маса без жирової тканини / ідеальна маса тіла; вік; етіологія гіпотиреозу; ступінь підвищення тиротропіну до початку лікування; супутні стани та хронічні захворювання. Враховуючи те, що левотироксин розглядається як препарат із «вузьким терапевтичним індексом», для лікування потрібно обирати препарати з більш суворими специфікаційними вимогами, з більш точною та стабільною кількістю активного препарату в кожній таблетці (має бути 95–105% від заявленої кількості протягом усього терміну придатності).

Головним висновком представленого д.мед.н., проф. Гончаровою О. А. (Харків) матеріалу є підкреслення ключового значення холестерину у підтримці нормального функціонування організму. У зв'язку з тим, що гормони ЩЗ впливають на всі аспекти метаболізму ліпідів, необхідно вра-

ховувати, що вже на стадії субклінічного гіпотиреозу можуть відбуватися зміни ліпідного спектру. Цей факт обумовлює важливість і актуальність проблеми контролю тиреоїдного гормонального гомеостазу.

Конференція завершилася підведенням підсумків конференції модераторами.

Заступник директора з науково-організаційної роботи
к.мед.н., доц., Заслужений лікар України

Олександр
КОЗАКОВ

С.н.с. відділу ендокринної хірургії

Ірина
ГОПКАЛОВА

**ПЕРЕЛІК НАЙПОПУЛЯРНІШИХ СТАТЕЙ,
які були успішно переглянуті в мережі інтернет
за серпень-жовтень 2025**

№	Стаття	Кількість переглядів
1	<i>Місюра К. В., Кравчун Н. О., Тиха І. А., Караченцев Ю. І., Козаков О. В., Дорош О. Г., Черняєва А. О., Дунаєва І. П., Романова І. П., Кравчун П. П.</i> ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ПРЕПАРАТУ «ОЛІДЕТРИМ ДЗ ФОРТЕ 10 000» В КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ ПАЦІЄНТІВ З МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ ТА НАЯВНИМ ДЕФІЦИТОМ ВІТАМІНУ D3 https://doi.org/10.21856/j-PER.2025.1.10	Всього: 864 Анотації: 390 Повного тексту: 474
2	<i>Коваль С. М., Пенькова М. Ю., Мисниченко О. В., Литвинова О. М.</i> ХРОНІЧНИЙ СТРЕС ВОЄННОГО ЧАСУ ЯК ЧИННИК ТРИВОЖНИХ І ДЕПРЕСИВНИХ РОЗЛАДІВ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ ТА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ https://doi.org/10.21856/j-PER.2023.3.06	Всього: 499 Анотації: 474 Повного тексту: 25
3	<i>Дунаєва І. П., Біловол О. М.</i> ЗАЛЕЖНІСТЬ КАРДІОТРОФІНУ-1 ВІД БІОХІМІЧНИХ І ГОРМОНАЛЬНИХ ЧИННИКІВ У ПАЦІЄНТІВ З КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ: АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ, ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ ТА ОЖИРІННЯМ https://doi.org/10.21856/j-PER.2023.2.01	Всього: 492 Анотації: 467 Повного тексту: 25
4	<i>Чабанова А. С., Коцюба О. Г., Шульга О. Д.</i> ХВОРОБА ФАБРИ ЯК СПЕКТР ЛАТЕНТНИХ МУЛЬТИСИСТЕМНИХ ПРОЯВІВ https://doi.org/10.21856/j-PER.2024.1.13	Всього: 465 Анотації: 440 Повного тексту: 25
5	<i>Белкіна І. О., Смоленко Н. П., Коренева Є. М., Мараховський І. О., Ткаченко Н. О., Проценко О. С., Благовещенський Р. Є., Бондаренко В. О., Місюра К. В.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ВІТАМІНУ D ТА ЕКСТРАКТУ ПЛЮДІВ ПАЛЬМИ САБАЛЬ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ https://doi.org/10.21856/j-PER.2025.3.03	Всього: 437 Анотації: 399 Повного тексту: 38
6	<i>Журавльова Л. В., Маркевич М. А.</i> РОЛЬ АСПРОСИНУ В ЛІПІДНОМУ ОБМІНІ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ ТА ХРОНІЧНИЙ ПАНКРЕАТИТ https://doi.org/10.21856/j-PER.2024.4.03	Всього: 433 Анотації: 414 Повного тексту: 19
7	<i>Хижняк О. О., Микитюк М. Р., Караченцев Ю. І., Олексик О. Т., Гавриш Т. С.</i> ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 1 ТИПУ ТА ЦЕЛІАКІЯ: ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ https://doi.org/10.21856/j-PER.2025.3.05	Всього: 419 Анотації: 379 Повного тексту: 40
8	<i>Чернявська І. В., Бондар Г. Ю., Хорошун Е. М., Кириченко І. І., Кожанівський В. В., Коваль С. М., Константінова Г. В., Матяш А. В.</i> ФУНКЦІОНАЛЬНО-МЕТАБОЛІЧНІ ПОРУШЕННЯ ВНАСЛІДОК ГОСТРОГО ПЕРОРАЛЬНОГО ОТРУЄННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИМИ НАПОЯМИ СЕРЕД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ (огляд літератури та клінічний випадок) https://doi.org/10.21856/j-PER.2025.3.06	Всього: 416 Анотації: 366 Повного тексту: 50
9	<i>Красова Н. С., Колеснікова А. О., Горшунська М. Ю., Плохотніченко О. О., Тиженко Т. В., Лещенко Ж. А., Гладких О. І., Воропай Т. І., Романова І. П., Залобовська О. І., Сергієнко Л. Ю., Йенсен Е., Місюра К. В.</i> ФУНКЦІОНАЛЬНА РОЛЬ ОДНОНУКЛЕОТИДНОГО ПОЛІМОРФІЗМУ R72R (C>G) ГЕНА TR53 У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ СХІДНОУКРАЇНСЬКОЇ ПОПУЛЯЦІЇ https://doi.org/10.21856/j-PER.2023.1.05	Всього: 414 Анотації: 389 Повного тексту: 25
10	<i>Журавльова Л. В., Елхаж О. В., Журавльова А. К.</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ МЕТАБОЛІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ ТА РІВНЕМ ІНСУЛІНОПОДІБНОГО ФАКТОРА РОСТУ-1 У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ З КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ https://doi.org/10.21856/j-PER.2022.2.03	Всього: 412 Анотації: 394 Повного тексту: 18